

УДК

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2026.2/04>**Серьогіна Н. О.**<https://orcid.org/0000-0002-4491-4723>

Академія праці, соціальних відносин та туризму

Новосядлий В. Г.<https://orcid.org/0009-0007-1808-482X>

Національний лісотехнічний університет України

ЕКОСИСТЕМНА МОДЕЛЬ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІЗ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ДЕМОКРАТИЧНОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Розробка комплексної теоретичної основи для розуміння комунікаційної взаємодії органів публічного управління із засобами масової комунікації в контексті демократичного державотворення з особливою увагою до трансформаційного впливу збройного конфлікту та цифрової трансформації. Дизайн. Використано комплекс методів: систематичний огляд літератури, історико-генетичний аналіз, порівняльний аналіз п'яти моделей комунікаційної взаємодії та інституційних практик п'яти країн, метод теоретичного моделювання. Емпіричну базу становлять результати соціологічних досліджень, дані міжнародних індексів та аналітичні звіти ОЕСР/SIGMA. Результати. Ідентифіковано чотири парадигмальні зрушення у розумінні взаємодії влади та медіа, включаючи вперше виявлене четверте – інтеграцію комунікаційної взаємодії у систему національної безпеки. Розроблено екосистемну модель із п'ятьма підсистемами, функціональну модель із сімома функціями та систему дванадцяти принципів комунікаційної взаємодії. Оригінальність. Стаття робить внесок у теорію публічного управління, концептуалізуючи комунікаційну взаємодію як фундаментальний механізм конструювання демократичної державності. Екосистемна модель та ідентифікація четвертого парадигмального зрушення заповнюють прогалину в існуючій літературі щодо комунікаційного врядування в умовах збройного конфлікту. Практичне значення. Запропонована модель може бути використана для інституційного проектування систем урядових комунікацій, оцінювання їхньої стійкості та підготовки реформ у країнах, що здійснюють демократичний транзит, повоєнне відновлення або євроінтеграцію. Вона також створює аналітичну основу для оцінювання якості комунікаційної взаємодії та вироблення політик інформаційної стійкості у публічному секторі і може слугувати методологічною рамкою для подальших порівняльних та прикладних досліджень у сфері публічного управління.

Ключові слова: публічне управління, засоби масової комунікації, комунікаційна взаємодія, державотворення, екосистемна модель, стратегічні комунікації, парадигмальні зрушення, демократичне врядування, інформаційна стійкість.

Постановка проблеми. Якість комунікаційної взаємодії між органами публічного управління та засобами масової комунікації (далі – ЗМК) безпосередньо визначає здатність держави забезпечувати прозорість, підзвітність, суспільну довіру та ефективну реалізацію державної політики [1; 2]. Попри значну увагу науковців до відносин влади та медіа з позицій комунікативістики та політології, специфічні механізми, через які ця взаємодія сприяє процесам демократичного держа-

вотворення, залишаються недостатньо теоретизованими в межах науки публічного управління [3]. Ця теоретична прогалина стає особливо гострою в контексті трансформацій, що фундаментально змінюють комунікаційний ландшафт. Три конвергентні сили – цифрова трансформація, геополітична нестабільність та ерозія суспільної довіри до інституцій – створюють безпрецедентні виклики для систем урядових комунікацій у всьому світі [4; 5; 6]. Для країн, які здійснюють демократичний

транзит, повоєнне відновлення або євроінтеграцію, ці виклики загострюються інституційною слабкістю, обмеженістю ресурсів та конкуренцією за суспільну увагу [7; 8]. Україна є особливо показовим випадком для вивчення цієї динаміки. Починаючи з 2014 року, країна одночасно протистоїть гібридній війні та масштабній інформаційній агресії, здійснює комплексне реформування системи публічного управління, рухається до членства в ЄС та переживає стрімку цифрову трансформацію медійного середовища. Повномасштабна збройна агресія, що розпочалася у лютому 2022 року, ще більше інтенсифікувала ці виклики, створивши ситуацію, в якій якість комунікаційної взаємодії між владою та ЗМК стала питанням національного виживання, а не лише адміністративної ефективності [9; 10; 11].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий дискурс щодо взаємодії влади та медіа пройшов кілька послідовних фаз. Науковці початку ХХ століття – В. Ліппман [12] та Г. Лассуелл [13] – концептуалізували цей зв'язок у переважно інструментальних термінах – як механізм переконання та передачі інформації від уряду до громадськості через медійні канали. Лінійна модель Г. Лассуелла («хто говорить що яким каналом кому з яким ефектом») стала домінуючою парадигмою на кілька десятиліть. Середина ХХ століття ознаменувалася суттєвою теоретичною переорієнтацією. Гіпотеза дворівневого потоку інформації П. Лазарсфельда [14] спростувала припущення про прямий медійний вплив, а поява теорії формування порядку денного М. Маккомбса та Д. Шоу [15] розкрила складну взаємодію між урядом, медіа та громадською думкою. Концепція публічної сфери Ю. Габермаса [16] надала нормативну основу для розуміння медіа як простору для раціонально-критичного дискурсу між громадянами та державою. Кінець ХХ – початок ХХІ століття приніс подальше теоретичне ускладнення. Теорія мережевого суспільства М. Кастельса [5] переосмислила комунікацію як форму влади, що функціонує через мережеві структури, фундаментально поставивши під сумнів ієрархічні моделі відносин влади та медіа. Концепція «медіатизації» [17] зафіксувала дедалі глибше проникнення медійної логіки у політичні інституції, а порівняльна основа медійних систем Д. Халліна та П. Манчіні [18] надала інструменти для аналізу міжнародних відмінностей у відносинах влади та медіа. Вітчизняна наукова школа зробила значний внесок у цю галузь, особливо після 2014 року. Є. Романенко [19] розробив теорію комунікативної взаємодії

органів влади та громадськості з акцентом на діалогічному вимірі. В. Дрешпак [3] систематизував функції та механізми комунікацій у публічному управлінні. А. Баровська [9] проаналізувала інформаційно-комунікаційну діяльність органів влади в умовах збройної агресії. Н. Грицяк [20] провела порівняльне дослідження інституційних основ урядових комунікацій. О. Карпенко [10], Ю. Калниш [11], В. Козаков [21] зробили внесок у теоретизацію комунікаційної стійкості, цифрового врядування та ціннісних засад публічного управління відповідно. Попри значний науковий доробок, зберігаються критичні прогалини. По-перше, більшість теоретичних основ трактують взаємодію влади та медіа як відносно стабільний феномен, недостатньо враховуючи її поведінку в умовах екзистенційної загрози – збройного конфлікту, інформаційної війни, можливості знищення держави [22]. По-друге, зв'язок між комунікаційною взаємодією та державотворенням залишається недостатньо теоретизованим; існуючі моделі зазвичай припускають наявність функціонуючої держави, не розглядаючи комунікацію як конститутивний елемент державності [23]. По-третє, стрімке поширення цифрових платформ та технологій ШІ випереджає теоретичний розвиток [24]. По-четверте, інтеграція комунікативістики та теорії публічного управління залишається незавершеною, з кожною дисципліною, що зберігає власну лексику та припущення [1; 7]. Ця робота адресує зазначені прогалини шляхом розробки екосистемної моделі, яка: а) трактує комунікаційну взаємодію як складну адаптивну систему; б) експліцитно інкорпорує безпековий вимір; в) інтегрує цифрову трансформацію як ендогенний фактор; г) концептуалізує комунікаційну взаємодію як механізм державотворення, а не лише державного функціонування.

Постановка завдання. Метою статті є розробка комплексної теоретичної основи для розуміння комунікаційної взаємодії органів публічного управління із ЗМК у контексті демократичного державотворення. Конкретно, дослідження спрямоване на: 1) простежити еволюцію наукового розуміння взаємодії влади та медіа та ідентифікувати парадигмальні зрушення; 2) визначити сутнісні характеристики, функції та принципи цієї взаємодії; 3) розробити екосистемну модель, що відображає складність та адаптивність комунікаційної взаємодії у державотворчих процесах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження використовує якісний, теоретико-побудовчий дизайн, що інтегрує кілька методо-

логічних підходів. Основним методом є систематичний огляд літератури, що охоплює джерела з комунікативістики, публічного управління, політології та медіадосліджень, опубліковані переважно у 2019–2025 роках, з включенням визначальних робіт більш раннього періоду [25]. Історико-генетичний метод застосовано для реконструкції еволюції наукових концепцій та ідентифікації парадигмальних зрушень у розумінні взаємодії влади та медіа. Порівняльний аналіз здійснено на двох рівнях: 1) порівняння п'яти теоретичних моделей комунікаційної взаємодії (лінійної, діалогічної, мережевої, стратегічної та екосистемної); 2) порівняння інституційних практик п'яти країн (Велика Британія, Канада, Франція, Естонія, Україна) [8; 26]. Метод теоретичного моделювання використано для побудови екосистемної моделі на основі теорії систем [27], науки про складність [28] та основи комунікаційних екологій [29]. Вторинний аналіз даних охоплює: соціологічні дослідження (Центр Разумкова, КМІС, «Рейтинг», 2020–2025); міжнародні індекси (World Press Freedom Index, UN EGDI, Global Right to Information Rating); аналітичні звіти ОЕСР/SIGMA [8], Ради Європи [30] та українських аналітичних центрів (НІСД, НАДУ) [9; 10].

Історико-генетичний аналіз засвідчив чотири парадигмальні зрушення, що фундаментально трансформували розуміння комунікаційної взаємодії органів публічного управління із ЗМК. Зрушення 1: від інструментального до комунікативного розуміння (початок-середина ХХ ст.). Початкова парадигма трактувала комунікацію як інструмент уряду – механізм передачі повідомлень та формування громадської думки [12; 13]. Перехід до комунікативної парадигми, каталізований демократичною теорією Дж. Дьюї та теорією комунікативної дії Ю. Габермаса [16], переосмислив комунікацію як конститутивний процес, через який демократичне врядування реалізується, а не лише підтримується. Зрушення 2: від односторонньої до діалогічної моделі (середина-кінець ХХ ст.). Друге зрушення переорієнтувало розуміння від одностороннього інформування до двосторонньої комунікації. Чотири моделі зв'язків з громадськістю Дж. Грюніга та Т. Ханта [31] – прес-агентство, публічна інформація, двостороння асиметрична та двостороння симетрична – надали типологічну основу для цього переходу. Зрушення 3: від медіацентризму до мережецентризму (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). Цифрова революція розмила межу між виробниками та споживачами інформації, створивши мережеве комунікаційне середовище,

в якому традиційні функції медійного «воротарства» виявилися обійденими [5; 6]. Для урядових комунікацій це означало перехід від управління відносинами з обмеженою кількістю медіа до взаємодії зі складною, багатосуб'єктною, алгоритмічно опосередкованою комунікаційною екосистемою. Зрушення 4: інтеграція у систему національної безпеки та стійкості (2014 – теперішній час). Це зрушення, вперше ідентифіковане у цьому дослідженні, є найновішою і, для країн, що стикаються з екзистенційними безпековими загрозами, найвагомішою парадигмальною трансформацією. Досвід України починаючи з 2014 року – і особливо з лютого 2022 року – засвідчує, що комунікаційна взаємодія між владою та ЗМК може стати критичним компонентом національної оборони та суспільної стійкості [9; 10; 11]. У цій парадигмі ефективна комунікаційна взаємодія є не бажаною ознакою демократичного врядування, а умовою виживання держави. Це підтверджується створенням спеціалізованих інституцій стратегічних комунікацій (Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки), інтеграцією комунікаційних функцій в архітектуру сектору безпеки та визнанням інформаційної стійкості як складової доктрини національної безпеки [22]. Важливо наголосити, що ці чотири зрушення є не послідовними замінами, а кумулятивними шарами. Сучасна комунікаційна практика, особливо у перехідних демократіях на кшталт України, одночасно демонструє елементи всіх чотирьох парадигм – від інструментальних інформаційних кампаній до софістикованих мережевих стратегічних комунікаційних операцій. На підставі парадигмального аналізу сформульовано визначення: комунікаційна взаємодія органів публічного управління із ЗМК – це система стійких, інституційно оформлених та нормативно врегульованих відносин між органами публічної влади та медійними інституціями, платформами й каналами, спрямована на забезпечення інформаційного обміну, формування суспільного порядку денного, легітимацію управлінських рішень, здійснення громадського контролю та сприяння процесам державотворення [3; 19]. Це визначення відрізняється від існуючих у трьох ключових аспектах. По-перше, воно акцентує системний характер взаємодії – не як ізольовані акти комунікації, а як стійку реляційну структуру. По-друге, інтегрує три аналітичні виміри: інституційний (хто взаємодіє), комунікативний (як взаємодіють) та функціональний (з якою метою). По-третє, експліцитно включає державотворення як телеологічний горизонт [23]. Функціональний

аналіз ідентифікує сім функцій комунікаційної взаємодії у контексті державотворення: 1) інформаційна – забезпечення доступу суспільства до інформації; 2) легітимізаційна – формування суспільного прийняття рішень влади; 3) контрольна – уможливлення громадського нагляду через медійну перевірку; 4) мобілізаційна – залучення суспільної підтримки; 5) інтеграційна – сприяння соціальній згуртованості; 6) формування порядку денного – визначення актуальності суспільних питань; 7) зворотного зв'язку – трансляція суспільних преференцій владі [15; 19]. Типологія за характером відносин між суб'єктами взаємодії включає: партнерський (визнання спільних цілей), конкурентний (змагання за вплив на порядок денний), конфліктний (несумісність інтересів), маніпулятивний (приховані стратегії впливу) типи. Партнерський тип ідентифіковано як найконструктивніший для державотворення, маніпулятивний – як найдеструктивніший, оскільки підриває довіру до обох інституцій [31].

Екосистемна модель комунікаційної взаємодії. Центральним теоретичним внеском дослідження є розробка екосистемної моделі, яка концептуалізує комунікаційну взаємодію органів публічного управління із ЗМК як складну адаптивну систему. На основі теорії систем [27], науки про складність [28] та основи комунікаційних екологій [29] модель ідентифікує п'ять взаємозалежних підсистем: 1) Інституційна підсистема: органи публічної влади (від Президента до ОМС), медійні інституції (традиційні ЗМІ, онлайн-медіа, соціальні мережі, Суспільне мовлення), організації громадянського суспільства (ІМІ, Детектор медіа, StopFake, VoxCheck), регулятори (Нацрада), міжнародні партнери (USAID, ЄС, НАТО, Рада Європи). Ця підсистема визначає, хто бере участь у взаємодії та як розподілені ролі [8; 20]. 2) Технологічна підсистема: цифрові платформи (Дія, data.gov.ua, ProZorro), соціальні мережі (Telegram, Facebook, Instagram, TikTok, X), системи моніторингу (Semantrum, YouScan), інструменти ШІ (чат-боти, NLP-аналітика, генеративний ШІ), інфраструктура (мережі зв'язку, кібербезпека) [6; 24]. Ця підсистема забезпечує канали та інструменти взаємодії. 3) Нормативна підсистема: міжнародні стандарти (ЗДПЛ, ЄКПЛ, директиви ЄС – AVMSD, GDPR, DSA, AI Act), конституційні норми, законодавство (Закон про інформацію, Закон про ДПІ, Закон «Про медіа», Закон про нацбезпеку), підзаконні акти, етичні кодекси [7; 30]. Ця підсистема встановлює правила взаємодії. 4) Кадрова підсистема: урядові

комунікатори (прес-секретарі, SMM-менеджери, аналітики), журналісти (редактори, кореспонденти, фактчекери), комунікаційні радники, тренери, волонтери [3; 26]. Ця підсистема визначає якість та професіоналізм взаємодії. 5) Змістова підсистема: стратегічні наративи (свобода, європейська ідентичність, стійкість, демократія, інноваційність), ключові повідомлення, відкриті дані, візуальний контент, символи [19; 21]. Ця підсистема охоплює що комунікується та як конструюється значення у публічному просторі. Ключова перевага екосистемної моделі перед існуючими полягає у її здатності відображати складність, нелінійність та динамізм реальних комунікаційних процесів. На відміну від лінійних моделей, що припускають передбачувані ланцюги «причина-наслідок», або діалогічних моделей, що передбачають стабільну двосторонню взаємодію, екосистемна модель: а) враховує множинність одночасних акторів із розбіжними інтересами; б) включає зворотні зв'язки та емерджентні властивості; с) передбачає адаптивну поведінку у відповідь на зовнішні шоки; d) описує коеволюцію підсистем; e) відображає здатність системи до самоорганізації [27; 28].

Принципи комунікаційної взаємодії. Доповнюючи екосистемну модель, дослідження пропонує систему з 12 принципів, організованих за чотирма вимірами [3; 19; 21]: Нормативний вимір: 1) прозорість – відкритість інформації про діяльність влади; 2) збалансованість – рівновага між інтересами влади, медіа та суспільства; 3) відповідальність – відповідальність обох суб'єктів за якість комунікації. Процесний вимір: 4) двосторонність – діалог та зворотний зв'язок; 5) системність – стратегічне планування та координація; 6) проактивність – випереджальна комунікація; 7) доказовість – рішення на основі даних. Стратегічний вимір: 8) стратегічна узгодженість – когерентність із національними стратегічними цілями; 9) адаптивність – здатність до швидкого пристосування; 10) стійкість – функціональність в умовах зовнішніх шоків. Ціннісний вимір: 11) інклюзивність – доступність для всіх соціальних груп; 12) партнерство – визнання ЗМК як рівноправного партнера влади. Ця система принципів відрізняється від існуючих класифікацій у трьох аспектах: вона експліцитно орієнтована на контекст державотворення; включає принципи стійкості та адаптивності, що набувають особливого значення в умовах збройного конфлікту; та інтегрує нормативний, процесний, стратегічний і ціннісний виміри у когерентну основу [8; 30].

Дискусія. Результати дослідження роблять внесок у кілька наукових дискусій. По-перше, ідентифікація четвертого парадигмального зрушення – інтеграції комунікаційної взаємодії у систему національної безпеки – розширює теоретичну основу відносин влади та медіа за межі її традиційних кордонів демократичного врядування. Попри те що попередні дослідження визнавали значення кризових комунікацій [32] та воєнної пропаганди [33], запропонована тут концептуалізація принципово відрізняється: вона трактує комунікаційну взаємодію не як реакцію на кризу, а як структурну ознаку врядування у державах з безпековими викликами [11; 22]. По-друге, екосистемна модель адресує визнане обмеження існуючих теоретичних основ – їхню нездатність пояснити одночасне функціонування множинних комунікаційних логік в одній політичній системі. Спостереження, що комунікаційна взаємодія в Україні одночасно демонструє ознаки лінійної, діалогічної, мережевої та стратегічної моделей, є не аномалією, а теоретично очікуваною властивістю складних адаптивних систем [5; 18; 27]. По-третє, модель семи функцій забезпечує аналітичний міст між комунікативістикою та теорією публічного управління. Зв'язуючи кожен комунікаційну функцію з конкретним результатом державотворення – від інформаційного забезпечення (прозорість) до наративного конструювання (національна ідентичність), – модель дозволяє дослідникам та практикам оцінювати державотворчий внесок конкретних комунікаційних практик [1; 15; 19]. По-четверте, система дванадцяти принципів пропонує нормативну основу, що виходить за межі узагальнених принципів «належного врядування». Включення стійкості та адаптивності як експліцитних принципів відображає реальність: для багатьох країн – не лише тих, що перебувають у збройному конфлікті, а й тих, що стикаються з гібридними загрозами, кліматичними надзвичайними ситуаціями чи пандемічними ризиками – здатність підтримувати комунікаційну функціональність під тиском є не розкішшю, а необхідністю [7; 8; 30]. Екосистемна модель, хоча й більш комплексна за існуючі альтернативи, залишається на високому рівні абстракції та потребує операціоналізації для конкретних емпіричних контекстів. Парадигмальні зрушення можуть відображати перспек-

тиву центральноєвропейської наукової традиції та потребують валідації через аналіз інших регіональних традицій. Емпіричне підґрунтя дослідження є переважно українським, і узагальнюваність висновків на інші конфліктні чи перехідні держави потребує подальшого дослідження.

Висновки. Основним теоретичним внеском є екосистемна модель комунікаційної взаємодії, яка концептуалізує цей феномен як складну адаптивну систему з п'ятьма взаємозалежними підсистемами. Практична корисність моделі полягає у її здатності спрямовувати інституційний дизайн: ефективно реформування урядових комунікацій потребує збалансованого розвитку всіх п'яти підсистем [8; 26]. Ідентифікація чотирьох парадигмальних зрушень надає історико-теоретичну основу для розуміння еволюції та перспектив відносин влади та медіа. Четверте зрушення – інтеграція у систему національної безпеки – має особливе значення для теорії публічного управління, оскільки ставить під сумнів припущення про автономність комунікаційного врядування від безпекового [9; 11; 22]. Система дванадцяти принципів надає практично орієнтовану основу для оцінювання та вдосконалення комунікаційних практик. Принципи стійкості та адаптивності є особливо релевантними для конфліктних та перехідних держав і заслуговують включення до міжнародних стандартів урядових комунікацій (стандарт SIGMA) [7; 8; 30]. Для практиків результати передбачають кілька імплікацій. Системи урядових комунікацій мають проектуватися як інтегровані екосистеми, а не як колекції ізольованих функцій. Комунікаційне врядування має бути пов'язане з національними стратегічними цілями, включаючи безпекові. Інвестиції у людські ресурси є не менш важливими, ніж інвестиції у технології. А якість комунікаційної взаємодії має систематично оцінюватися з використанням багаторівневих основ [1; 2; 7]. Напрями подальших досліджень: 1) емпірична операціоналізація та тестування екосистемної моделі у різних країнних контекстах; 2) лонгітюдний аналіз динаміки парадигмальних зрушень; 3) вплив технологій ШІ на підсистеми екосистемної моделі; 4) порівняльний аналіз комунікаційного врядування у конфліктних державах; 5) розробка кількісних метрик для оцінювання державотворчого внеску комунікаційної взаємодії.

Список літератури:

1. Canel M. J., Luoma-aho V. *Public Sector Communication: Closing Gaps Between Citizens and Public Organizations*. Hoboken : Wiley-Blackwell, 2019. 392 p.

2. Sanders K., Canel M. J., Holtz-Bacha C. Communicating governments: A three-country comparison. *International Journal of Press/Politics*. 2011. Vol. 16, No. 4. P. 523–547.
3. Дрешпак В. М. Комунікації в публічному управлінні : навч. посіб. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. 168 с.
4. Bennett W. L., Livingston S. The disinformation order: Disruptive communication and the decline of democratic institutions. *European Journal of Communication*. 2018. Vol. 33, No. 2. P. 122–139. DOI: 10.1177/0267323118760317.
5. Castells M. *Communication Power*. 2nd ed. Oxford : Oxford University Press, 2013. 592 p.
6. Van Dijk J. *The Network Society*. 4th ed. London : SAGE Publications, 2020. 352 p.
7. OECD. *Government at a Glance 2023*. Paris : OECD Publishing, 2023. 278 p. DOI: 10.1787/3d5c5d31-en.
8. SIGMA. *Communication function of the Centre of Government: Principles of Public Administration*. Paris : OECD/SIGMA, 2023. 38 p.
9. Баровська А. В. Інформаційно-комунікаційна діяльність органів державної влади України в умовах збройної агресії : аналіт. доп. Київ : НІСД, 2023. 56 с.
10. Карпенко О. Державна комунікація в умовах воєнного стану : аналіт. доп. Київ : НАДУ, 2023. 88 с.
11. Калниш Ю. Г. Комунікаційна стійкість держави: концептуальні засади. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 2 (37). С. 15–24. DOI: 10.32782/2310-9653/2023-2-2.
12. Lippmann W. *Public Opinion*. New York : Harcourt, Brace and Company, 1922. 427 p.
13. Lasswell H. D. The structure and function of communication in society. In: Bryson L. (Ed.). *The Communication of Ideas*. New York : Harper, 1948. P. 37–51.
14. Lazarsfeld P. F., Berelson B., Gaudet H. *The People's Choice*. New York : Columbia University Press, 1944. 178 p.
15. McCombs M. E., Shaw D. L. The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*. 1972. Vol. 36, No. 2. P. 176–187. DOI: 10.1086/267990.
16. Habermas J. *The Theory of Communicative Action*. Vol. 1. Boston : Beacon Press, 1984. 465 p.
17. Strömbäck J. Four phases of mediatization. *International Journal of Press/Politics*. 2008. Vol. 13, No. 3. P. 228–246.
18. Hallin D. C., Mancini P. *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics*. Cambridge : Cambridge University Press, 2004. 342 p.
19. Романенко Є. О. Комунікативна взаємодія органів державної влади та громадськості : монографія. Київ : НАДУ, 2021. 408 с.
20. Грицяк Н. В. Інституційне забезпечення комунікаційної діяльності органів державної влади. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2022. № 3. DOI: 10.32702/2307-2156-2022.3.
21. Козаков В. М. Ціннісна парадигма публічного управління : монографія. Київ : НАДУ, 2022. 296 с.
22. Почепцов Г. Г. *Сучасні інформаційні війни*. Київ : Києво-Могилянська академія, 2021. 498 с.
23. Бутирська Т. О. Державотворення як предмет та об'єкт науки державного управління. *Теорія та практика державного управління*. 2022. Вип. 1 (76). С. 15–26.
24. Wardle C., Derakhshan H. *Information Disorder: Toward an Interdisciplinary Framework*. Strasbourg : Council of Europe, 2017. 107 p.
25. Телешун С. О., Ситник С. В. *Політична аналітика в системі публічного управління : підручник*. Київ : НАДУ, 2022. 364 с.
26. UK Government Communication Service. *GCS Strategy 2023-2025*. London : GCS, 2023. 28 p. URL: <https://gcs.civilservice.gov.uk/>.
27. Luhmann N. *Social Systems*. Stanford : Stanford University Press, 1995. 627 p.
28. Byrne D., Callaghan G. *Complexity Theory and the Social Sciences: The State of the Art*. London : Routledge, 2014. 312 p.
29. Nardi B. A., O'Day V. L. *Information Ecologies: Using Technology with Heart*. Cambridge : MIT Press, 1999. 232 p.
30. Council of Europe. *Recommendation CM/Rec(2022)4 on promoting a favourable environment for quality journalism in the digital age*. Strasbourg, 2022.
31. Grunig J. E., Hunt T. *Managing Public Relations*. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1984. 550 p.
32. Coombs W. T. *Ongoing Crisis Communication*. 5th ed. London : SAGE, 2022. 304 p.
33. Taylor P. M. *Munitions of the Mind: A History of Propaganda*. 3rd ed. Manchester : Manchester University Press, 2003. 368 p.
34. Квіт С. М. *Масові комунікації : підручник*. 2-ге вид. Київ : Києво-Могилянська академія, 2023. 352 с.

Serohina N. O., Novosiadlyi V. H. ECOSYSTEM MODEL OF COMMUNICATION INTERACTION BETWEEN PUBLIC ADMINISTRATION BODIES AND MASS MEDIA IN THE CONTEXT OF DEMOCRATIC STATE-BUILDING

To develop a comprehensive theoretical framework for understanding communication interaction between public administration bodies and mass media in the context of democratic state-building, with particular attention to the transforming impact of armed conflict and digital transformation. Design/Methodology/Approach. The study applies a combination of methods, including a systematic literature review, historical-genetic analysis, comparative analysis of five models of communication interaction and institutional practices in five countries, and theoretical modeling. The empirical basis includes sociological survey findings, international indices, and analytical reports by OECD/SIGMA. Findings. Four paradigm shifts in understanding government-media relations are identified, including a fourth shift singled out by the authors: the integration of communication interaction into the national security system. An ecosystem model comprising five interdependent subsystems is proposed, together with a functional model of seven functions and a system of twelve principles of communication interaction. Originality/Value. The article contributes to public administration theory by conceptualizing communication interaction as a fundamental mechanism of democratic state-building rather than merely a supporting administrative function. The ecosystem model and the identification of the fourth paradigm shift fill a gap in the literature on communication governance under armed conflict. Practical implications. The proposed framework may be used for the institutional design of government communication systems, for assessing communication resilience, and for planning reforms in countries undergoing democratic transition, post-war recovery, or European integration. It also offers an analytical basis for evaluating the quality of communication interaction and for shaping information resilience policies in the public sector.

Keywords: public administration, mass media, communication interaction, state-building, ecosystem model, strategic communications, paradigm shifts, democratic governance, information resilience.

Дата першого надходження статті до видання: 20.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026